

زیارت‌های مشترکه: زیارت امین الله

یکی از زیارت‌های بسیار معروف و معتبری که در کتاب‌های زیارت نقل شده «زیارت امین الله» است. مرحوم علامه مجلسی، آن را از نظر متن و سند، از بهترین زیارات می‌داند^(۱) و مناسب است که در همه حرم‌ها و مزارهای ائمه علیهم‌السلام بر آن مداومت شود. این زیارت، هم از زیارت‌های مطلقه محسوب می‌شود - که در هر وقت می‌توان خواند -، هم از زیارت‌های مخصوصه روز غدیر خم است، و هم از زیارات جامعه‌ای است که در همه حرم‌های مقدس ائمه علیهم‌السلام خوانده می‌شود. محتوایی عرفانی و سراسر شور و اشتیاق به قرب الهی دارد. کیفیت آن، چنان است که به سندهای معتبر روایت شده، از جابر، از امام محمدباقر علیه‌السلام که امام زین العابدین علیه‌السلام به زیارت امیرمؤمنان علیه‌السلام آمد و نزد قبر آن حضرت ایستاده، و گریست و گفت:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَحُجَّتِهِ عَلَيَّ

سلام بر تو، ای امانتدار خدا در زمین او و حجّتش بر

عباده، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، أَشْهَدُ أَنَّكَ

بندگان او! سلام بر تو، ای امیر مؤمنان! گواهی می‌دهم که تو

جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ، وَعَمِلْتَ بِكِتَابِهِ، وَاتَّبَعْتَ

در راه خدا جهاد کردی، چنانچه باید، و رفتار کردی به کتاب خدا، و پیروی کردی از

سُنَنَ نَبِيِّهِ ﷺ، حَتَّى دَعَاكَ اللهُ إِلَى جِوَارِهِ، فَقَبَضَكَ إِلَيْهِ

سنت‌های پیامبرش ﷺ تا این که خداوند، تو را به جوار خویش دعوت فرمود، و به اختیار خودش جانت را

بِاخْتِيَارِهِ، وَالزَّمَ أَعْدَاءَكَ الْحُجَّةَ مَعَ مَا لَكَ مِنَ الْحُجَجِ

قبض نمود، و ملزم کرد دشمنانت را به حجت و برهان، با حجت‌های رسای

الْبَالِغَةِ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ، اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ نَفْسِي مُطْمَئِنَّةً

دیگری که با تو بود بر تمامی خلق خود! خدایا! قرار ده نفس مرا آرام به

بِقَدْرِكَ، رَاضِيَةً بِقَضَائِكَ، مُوَلَّعَةً بِذِكْرِكَ وَدُعَائِكَ،

تقدیرت، و خشنود به قضایت، و حریص به ذکر و دعایت،

مُحِبَّةً لِّصَفْوَةِ أَوْلِيَائِكَ، مَحْبُوبَةً فِي أَرْضِكَ وَسَمَاوَاتِكَ،

و دوستدار برگزیدگان دوستانت، و محبوب در زمین و آسمانت،

صَابِرَةً عَلَى نُزُولِ بَلَائِكَ، شَاكِرَةً لِفَوَاضِلِ نِعْمَاتِكَ،

و شکیبیا در نزول بلایت، و سپاس‌گزار در برابر نعمت‌های فزونت،

ذَاكِرَةً لِّسَوَابِغِ آلائِكَ، مُشْتَاقَةً إِلَى فَرَحِ لِقَائِكَ،

و یادآور عطاهای فراوانت، مشتاق به شاد گشتن دیدارت،

مُتَزَوِّدَةً التَّقْوَى لِيَوْمِ جَزَائِكَ، مُسْتَنَّةً بِسُنَنِ أَوْلِيَائِكَ،

توشه‌گیر پرهیزکاری برای روز پاداشت، پیروی کننده روش‌های دوستانت،

مُفَارِقَةً لِأَخْلَاقِ أَعْدَائِكَ، مَشْغُولَةً عَنِ الدُّنْيَا بِحَمْدِكَ

دوری گزیننده از اخلاق دشمنانت، سرگرم از دنیا به ستایش

و ثَنَائِكَ». پس یک طرف صورت خود را بر قبر گذاشت و گفت:

و ثنایت! * * * * *

اللَّهُمَّ إِنَّ قُلُوبَ الْمُخْبِتِينَ إِلَيْكَ وَالْهَيْهَةَ، وَسُبُلَ الرَّاعِبِينَ

خدایا! به راستی، دل‌های فروتنان درگاهت به سوی تو مشتاق است، و راه‌های شیفتگان

إِلَيْكَ شَارِعَةً، وَأَعْلَامَ الْقاصِدِينَ إِلَيْكَ وَاضِحَةً،

به جانب تو باز است، و نشانه‌های قاصدان کوی تو آشکار و نمایان‌اند،

وَأَفِيدَةَ الْعَارِفِينَ مِنْكَ فَازِعَةً، وَأَصْوَاتَ الدَّاعِينَ إِلَيْكَ

و قلب‌های عارفان، از تو ترسان‌اند، و صدا‌های خوانندگان به طرف تو

صَاعِدَةً، وَأَبْوَابَ الْإِجَابَةِ لَهُمْ مَفْتَحَةً، وَدَعْوَةَ مَنْ

بلندند، و درهای اجابت به رویشان باز است، و دعای آن کس که

نَاجَاكَ مُسْتَجَابَةً، وَتَوْبَةَ مَنْ أَنَابَ إِلَيْكَ مَقْبُولَةً، وَعَبْرَةَ

با تو راز می‌گوید، مستجاب است، و توبه آن کس که به درگاه تو باز می‌گردد، پذیرفته است، و اشک دیده

مَنْ بَكَى مِنْ خَوْفِكَ مَرْحُومَةً، وَالْإِغَاثَةَ لِمَنْ اسْتَعَاثَ

آن کس که از ترس تو می‌گرید، مورد رحم و مهر است، و فریادرسی تو برای کسی که به تو استغاثه

بِكَ مَوْجُودَةً، وَالْإِعَاثَةَ لِمَنْ اسْتَعَانَ بِكَ مَبْذُولَةً،

می‌کند، آماده است و کمک کاری‌ات برای آن کس که از تو کمک می‌خواهد، رایگان است،

وَعِدَاتِكَ لِعِبَادِكَ مُنْجِرَةً، وَزَلَلَ مَنْ اسْتَقَالَكَ مُقَالَةً،

و وعده‌هایی که به بندگانت می‌دادی، وفایش حتمی است، و لغزش کسی که از تو پوزش می‌طلبد، بخشوده است،

وَأَعْمَالَ الْعَامِلِينَ لَدَيْكَ مَحْقُوظَةً، وَأَرْزَاقَكَ إِلَيَّ

و کارهای آنان که برای تو کار می‌کنند، در نزد تو محفوظ است، و روزی‌هایی که به

الْخَلَائِقِ مِنْ لَدُنْكَ نَازِلَةً، وَعَوَائِدَ الْمَزِيدِ إِلَيْهِمْ

آفریدگانت می‌دهی، از نزدت ریزان‌اند، و بهره‌های بیشتری هم به سویشان

وَاصِلَةٌ، وَذُنُوبَ الْمُسْتَغْفِرِينَ مَغْفُورَةً، وَحَوَائِجَ خَلْقِكَ

می‌رسد، و گناه آمرزش‌خواهان آمرزیده است، و حاجت‌های آفریدگانت

عِنْدَكَ مَقْضِيَّةً، وَجَوَائِزَ السَّائِلِينَ عِنْدَكَ مُوفَّرَةً،

نزد تو روا شده‌اند، و جایزه‌های سائلان در پیش تو شایان و وافراند،

وَعَوَائِدَ الْمَزِيدِ مُتَوَاتِرَةً، وَمَوَائِدَ الْمُسْتَطْعِمِينَ مُعَدَّةً،

و بهره‌های فزون پیاپی‌اند، و خوان‌های احسان تو برای طعام، خواهان آماده‌اند،

وَمَنَاهِلَ الظَّمَاءِ لَدَيْكَ مُتْرَعَةً. اللَّهُمَّ فَاسْتَجِبْ دُعَائِي،

و حوض‌های آب برای تشنگان لبریزاند. خدایا! پس دعایم را مستجاب کن،

وَاقْبَلْ ثَنَائِي، وَاجْمَعْ بَيْنِي وَبَيْنَ أَوْلِيَائِي، بِحَقِّ مُحَمَّدٍ

و بپذیر مدح و ثنایم را، و گردآور میان من و دوستانم - به حق محمد

وَعَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ، إِنَّكَ وَلِيُّ نَعْمَائِي

و علی و فاطمه و حسن و حسین - که به راستی، تویی صاحب نعمت‌هایم،

وَمُنْتَهَى مَنَائِي وَغَايَةَ رَجَائِي فِي مُنْقَلَبِي وَمَثْوَايَ. (۱)

و منتهای آرزویم، و سرحد نهایی امیدم، و بازگشتگاه و اقامتگاهم!

در کامل الزیارات، بعد از زیارت، این جملات آمده است: أَنْتَ إِلَهِي

***** تویی معبود و آقا

وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ، اغْفِرْ لِأَوْلِيَائِنَا، وَكُفَّ عَنَّا أَعْدَاءَنَا،

و مولای من! بیامرزدوستان ما را، و بازدار از ما دشمنانمان را،

وَاشْغَلْهُمْ عَنْ آذَانَا، وَاطْهَرِ كَلِمَةَ الْحَقِّ وَاجْعَلْهَا الْعُلْيَا،

و سرگرمشان کن از آزار ما، و آشکار کن گفتار حق را، و آن را برتر قرار ده،

وَأَدْحِضْ كَلِمَةَ الْبَاطِلِ وَاجْعَلْهَا السُّفْلَى، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ

و از میان بتر گفتار باطل را، و آن را پست گردان که به راستی، تو بر

شَيْءٍ قَدِيرٌ. (۱)

هر چیز توانایی!

۱. کامل الزیارات، ص ۹۴.